

TRIANON AZ EURÓPAI BIZTONSÁG ÉS AZ EMBERI JOGOK SÍRGÖDRE

Még ma is, 58 év után, késő utódokban is dermedten tűnődik bennünk a logika: miért kellett ennek így történnie? Hol, mikor vétkeztekünk annyit, hogy a sors ily elviselhetetlen, halálos csapást mért ránk? 1920. június 4-én, a Párizs melletti Versailles helység Trianon nevű palotájában a magyar kormány megbízásából Bénárd Ágoston népjóléti miniszter könnyezve és minden tagjában reszketve aláírta a békediktátumot. Hat évvel ezelőtt tört ki a nagy háború, mely a nagyhatalmak háborúja volt, és mintha más célja nem is lett volna a meglódult világnak: feldarabolták Magyarországot.

Elveszett az ország területének 71,4 %, lakosságának 63,5 %-a, erdőterületének 88 %-a, szántóföldjének 61,4 %-a, élőállat állományának 71 %-a, vasútvonalak, közutak 65 %-a, arany, réz, ezüstbányák 100 %-a, gyárak, műhelyek 55,7 %-a,

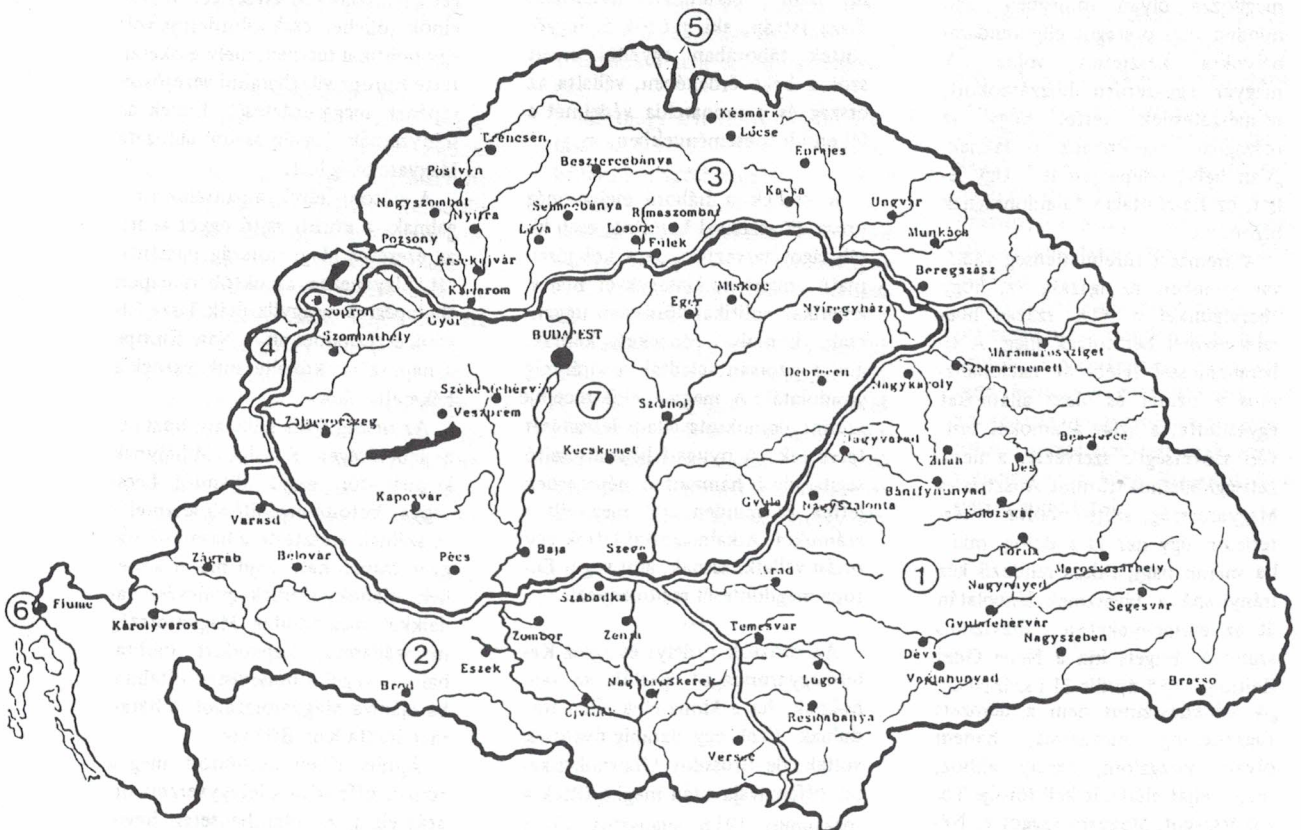
áramfejlesztés 65,2 %-a, stb. Az elszakított magyarok száma az 1910-es statisztikai adatok szerint Csehszlovákiában 1,034.343 fő, Romániában 1.704.851 fő, Jugoszláviában 563.597 fő és Ausztriában 24.807 fő – összesen 3.377.598 fő. (Hivatalos statisztikai adatok.)

Elvették a baranyai háromszöget Jugoszlávia részére stratégiai indoklással, ami éppen nem békés szándék, Ausztriának lefaragták Nyugat-Magyarországot. A Felvidék, Kárpátalja, Délvidék, Erdély ill. Kelet-Magyarország teljes egészében elvesztett. A Nagyalföld északi részét is elvették, tiszta magyar lakossága ellenére, azzal az indoklással, hogy szüksége van Szlovákiának mezőgazdasági területre. A békediktátum magyarellenesszándékát bizonyítja az a tény, hogy a nagyhatalmak még határkiigazításra sem adtak módot, noha ezek a fenti jogcímen

elszakított területek szintiszta magyar lakossággal rendelkeznek.

Etnikai elv és az elnyomás vádja
Nemzetiségeinknek az ezeréves magyar államkeret – Európának e nagy eseményeket látott földjén – védőszárnyakat nyújtott. Itt húzódott meg és fejlődött a kis szerb nép és hátát Magyarországnak megtámasztó, szerencsésebb horvát nép, de az Erdély hegyei közé húzódott oláhok is igazsággal csak hálások lehetnének. A szlovák nyelv és a tót népesség is itt alakult ki, Kárpátalja népe pedig legtisztább példája egy kis nép magyar védelem alá húzódásának. Az a vád, hogy ezer éven át elnyomtuk őket, merő ostobaság. A nacionalizmus csak 150 éves és éppen nem magyar találmány. Tény, hogy ezek a népek csak a XIX. században értek nemzetformáló állapotba és ennek a késedelemnek nem a magyar államiség az

A történelmi Magyarország feldarabolása Trianonban



oka. Rájuk csak úgy, mint mireánk, a történelem kivédhetetlen erői hatottak, és amíg ezek az erők őket rezervációra kényszerítették, a magyar népet és az általa megalkotott államot kiállásra és történelmi főszerepre. Politikai elvekből egyébként is csak a legújabb korban gyötörnek elő új államokat.

Ha a Közép-Európát oly nagy hévvel mindenáron átszervezni akaró elméletgyártók szeme előtt ennek a térségnek a modern időkre, vagy a megváltozott népi, nyelvi viszonyokra tekintő átalakítása lebegett volna, akkor nem a háborús összeomlás, a népek egymásnak uszítása, békediktátum ráerőszakolása eszközeivel dolgoztak volna, hanem a gyűlölet szítására fordított propaganda összegeket az egymásra utaló népek önkéntes társulása, kis viták elintézése, a jövő együttműködés kiépítése ügyének előmozdítására költhették volna.

Soha még a történelem folyamán Magyarországnak a szomszéd népekkel ilyen baja nem volt: ellenkezőleg, a török és Habsburg hódítókkal szemben nem egyszer védelmet nyújtott azoknak. Horvátországgal 800 éven át jóban-rosszban együtt voltunk. A szerbeket nagy tömegben befogadtuk, letelepítettük. Az oláhok betelepítése ellen egy mozdatot sem tett a magyarság, pedig ők nem a török elleni helytállásért váltak hontalanná, mint a szerbek, hanem jöttek a jobb megélhetésért, méghozzá olyan tömegben, ami minden más országot ellenrendszabályokra készítetett volna. A magyar egyszerűen hozzászokott, természetesnek vette, hogy az országban más népek is laknak. „Van hely, telepedjen le”. Úgy lehet, ez haszontalan tulajdonságnak bizonyult.

A nemzeti türelmetlenség vádjával szemben az igazság az, hogy éberségünket a XIX. század liberális eszméi bénították meg. A liberalizmussal felébredt nacionalizmus a német és olasz államokat egyesítette, a szláv államokat testvéri szövetségbe szervezte, a nemzetiségi államokat, mint Ausztria és Magyarország, szétrombolta. Kísértetiesen úgy néz ki a dolog, mint ha valami nagy, titkos rendező kéz irányítaná e téveszmék láncolatán át az eseményeket a bolsevizmus számára. Engels írja a Neue Oder Zeitung 1855. április 21-i számában: „A pánszlávizmus nem a nemzeti függetlenség mozgalma, hanem olyan mozgalom, amely ahhoz, hogy célját elérje, le kell törölje Törökországot, Magyarországot és Németországot jórészt a térképről”. A nemzetközi bolsevizmus akkor még

a német lovon ült. Az átnyergetést orosz lóra a világháború hozta meg. Ebben az időben szabadult el a pokol minden propagandája Magyarországot felosztása érdekében.

Az események

Az Osztrák–Magyar Monarchia felosztásának a terve érdekes módon annak a személynek a meggyilkolásával lépett a megvalósítás útjára, aki mint trónörökös, nyíltan követelte „Jugoszlávia” megalakítása révén a kettős monarchiát hármásra átszervezni. Érdekes háttere lehet a dolognak, hiszen a trialista átszervezés is (noha mérsékeltebben) a szláv érdekeknek dolgozott.

A minisztertanácsban egyedül a magyar miniszterelnök, gróf Tisza István ellenzte a Szerbia elleni büntető hadjáratot: a tervet nagy híbának minősíti, amelyért a felelőséget semmiképp nem vállalhatja. Diplomáciai akciót javasol és bár belátja, hogy Szerbiával szemben követeléseket kell támasztani, úgy véli, hogy ezeknek a követeléseknek nem szabad teljesíthetetlennek lenniük. „Az ezeréves Magyarország hétszáz év óta megszűnt hódító politikát folytatni, és nem akar terjeszkedni most sem, bárkinek kárára történnék a területgyarapítás. Én, mint a magyar miniszterelnök, soha ahhoz hozzá nem járulhatok, hogy a Monarchia szerb területeket anektáljon”. E világos beszéd ellenére is a minisztertanács többségi határozattal a Szerbiának címzett ultimátum elküldését határozta. Tisza, István, aki győzők és legyőzöttek táborában egyedül emelt szót a béke érdekében, vállalta az ország és a monarchia védelmét a féketoldott eseményekben.

+++

A csehek a háború elején még orosz dinasztáival betöltött cseh királyságot tervezték, de a két jószímatú emigráns, Masaryk és Benes amerikai politikai körökben ugyancsak komoly pénzeket kaptak, amire gyorsan feladták a királyság gondolatát. A megrendelők receptje szerint demokrata állam létesítését tervezték. A nyugati liberális sajtó segítségével hamarosan népszerűek lettek, és minden ajtó megnyílt a számukra. Alkalmazottai lettek egy óriási vállalkozásnak, ami végül Európa megdöntését eredményezi.

+++

Az oroszok Erdélyt és egész Keletmagyarországot ígérték az oláhoknak, ha a Monarchia ellen fordulnak. Ezek egy darabig óvatosak voltak, de Brussilov tábornok sikeres offenzívája után megkötötték a paktumot 1916. augusztus 17-én. Tíz napra rá betörték Erdélybe. Ez ugyan nem sokat segített a szövetség-

gesen, mert nagyon gyorsan futottak is kifelé, ennek ellenére az ígért területeket megkapták. (A Nagy Entente összesen nem kapott ennyit!) **A 14 pont**

Wilson amerikai köztársasági elnök, Amerika hadüzenete (1917 április 6.) után kilenc hónappal ledobta Európára az első szellemi atombombát, a híres 14 pontot, mely az erősen nyúlós, meghatározhatatlan népek önkendekelési joga elvnek (amit mindenki magának tetsző módon magyarázott, így többek között nagy népszerűséget szerzett Wilsonnak még Magyarországon is) részletesebb megjelenési formája volt, ami szükségyszerűen már bizonyos kiábrándulást okozott magyar körökben.

Ötven év távlatában megállapítható, hogy Wilson 14 pontja volt az első nyilvános megfogalmazása Európa felforgatásának, egyes részleteiben együgyű megfogalmazása nyilván a tömegekre kívánt hatni. Mindjárt az első pont képmutatást, hazugságot takar: Romániával a szövetségesek titkos megállapodást kötöttek (1916. augusztus 17.), melynek során fél Magyarországot neki ígérték. A 6. pont az akkor már bolsevista Oroszország quasi elismerése, amit Roosevelt 1933-ban formálisan is megtesz. Az oláhok indokolatlan mértékű megajándékozása és minden szláv nép állami önállóságba való felemelése itt mutatja először a nyugati liberálisok szövetségét a pánszláv törekvésekkel. Wilson elnök jöllehet csak kihirdetője volt egy politikai tervnek, mely előkészítette Európa világhatalmi vezetőszerepének megszüntetését. Ennek az irányzatnak legsúlyosabb áldozata Magyarország lett.

A wilsoni elvek, a pánszláv mozgalmak, a körüti sajtó egyet akart: az ezeréves Magyarország pusztulását. Ugyanezen az októberi napon Budapesten meggyilkolták Tisza Istvánt, és Londonban a New Europe aznapi száma közölte, mik lesznek a békefeltételek.

Az ország ájult pillanata hozta el a lehetőséget Károlyi Mihálynak kormányfő, majd államfő becsvágya betöltésére. Előbb leszerelte és szelnek eresztette a hazatérő magyar csapatokat, majd mikor a csehek, oláhok, szerbek gyűlévész hadikkal megindultak Magyarország megszállására, kapkodott jobbra-balra, s végül a bolsevisták oltalmába ajánlva Magyarországot, a hatalmat átadta Kun Bélának.

Április 17-én kezdődött meg a román offenzíva a lefegyverzett ország ellen. Az oláh hadsereg bevonulása után átalakult Európa legnagyobb rablóbandájává. A szövetség-

gesek katonai missziójának amerikai tagja, Harry Hill Bandholz tábornok táviratot küldött Párizsba (a misszió többi tagjának ellenzése ellenére): „A románok mindent elkövetnek, hogy késleltessék a dolgokat, hogy befejezhessék Magyarország kifosztását”. Itt felsorolta, hogy az oláhok minden mozgathatót visznek, vonatokra raknak és sem viszonyok, sem szerevények soha viszka nem térnek.

Kun Béla, Szamuely Tibor és társaik 133 napig tartó rémuralma adta az indoklást a oláhoknak, hogy az ország fővárosába is bevonuljanak. Kun Béla a hatalmat a szocialistáknak visszaadva, cinkostársaival együtt nyugatra szökik. Közben a Szegeden megalakult nemzeti hadsereg (mely a belgrádi francia katonai kirendeltségtől oly feltétellel kapott csak működési engedélyt, ha a kivonuló románokat nem támadja meg és általában a demarkációs vonalakat nem lépi túl) megszállta Dunántúlt, majd november 16-án Horthy Miklós fővezér vezetésével bevonult Budapestre.

A nemzeti kormány első feladata volt, hogy a meglódult erkölcsök esztendei után a törvényes rendet helyreállítsa.

Eseményekkel terhes, nehéz esztendő zárult le 1919. november 23-án, amikor az új kormányt a szövetséges hatalmak nevében Clark elismerte és december 1-én átadta a Párizsban ülésező békekonferencia elé idéző levelet a békefeltételeknek nem megtárgyalására, hanem átvételére.

Bűncselekmény volt

A nagyhatalmak ugyan biztosították a kisebbségi jogok záradékaival Magyarországot az elszakított milliók szabad nyelvi és kulturális életéről, csak éppen arról nem gondoskodtak, hogy szereznek majd érvényt ezeknek a záradékoknak, ha az utódállamok nem teljesítik aláírt kötelezettségüket. Mint később beigazolódt, a kisebbségi jogok záradékai csak porhintés volt a magyarok szemébe: a Népszövetség alaptörvényévé vált a békeszerződés határainak állandósítása, de a kisebbségi jogvédelem nem. Revíziós tö-

rekvéseink merev elutasítása a bizonyíték, hogy nem tévedés, vagy félrevezetés áldozataiként, hanem tudatosan darabolták szét Magyarországot. Az etnográfiai elv is, amit éppen ellenünk agyaltak ki, szépen hangzik önmagában, de meg kellett volna vizsgálni, akik vállalkoztak a népek békéjének megteremtésére, hogy például a román-magyar vitában még az sem szolgálta volna az igazságot, ha csak az oláh-lakta területeket csatolják el. Erdély szellemi tradícióit, lelkét, egyéniségét a sok évszázadon át kialakult városi kultúra alakította ki. A vidék, különösen a beszivárgott oláhság, melynek csak városba került egyedei érintkeztek a magyar kultúrával és ezáltal az európai civilizációval, ehhez a sajátos urbánus-egyéniességhez semmivel sem járult hozzá. Később kifejlődött nemzeti tudatuk vad zsákmánynacionalizmusban fejlődik ki. Európai ember előtt elképzelhetetlen zsákmányéhséggel rohanták le a gyűlölt és irigylet „ürnéptől” elvett gyarmatot. Az erdélyi magyarság tragédiája ettől a diszparitástól válik még teljesebbé.

A két háború között

Rendkívül nehéz körülmények között, valósággal új honfoglalást kellett végrehajtani Magyarországon olyan ellenséges légkörben, melyben a maradék-ország léte is minden nap veszélyben volt annak reménye nélkül, hogy országunk ellen ilyenirányú erőszakot bárki megakadályozott volna. Diplomáciai bekerítésünk olyan teljes volt, hogy még szimpátiára sem számíthattunk sehol.

Minthogy a határok megváltoztatásához fűzött remények szétfeszültek, a magyar kormány, hogy az idegen uralom alatt sínylő magyarság sorsát enyhítse, közeledést keresett azon államok felé, amelyek közt az ország területét és lakosságát felosztották.

A kezdeményezett tárgyalási kísérletek azonban a szomszéd államoknak a megegyezés elől való elzárkózása folytán szintén eredménytelenek maradtak, sőt azok kormányai a nemlétező magyar veszélyre való hivatkozással egy Ma-

gyarország elleni politikai szövetség-re léptek. Ez a Csehszlovákiából, Romániából és Jugoszláviából álló ún. kisentente a szövetséget 1921-ben katonai egyezményrel is kiegészítette, a lefegyverzett és felfegyverzésében a trianoni rendelkezések folytán megakadályozott, ellenőrzésük alatt tartott Magyarországgal szemben. A kisentente a Trianont követő években a politikailag és katonailag körülkerített Csonka-Magyarország minden életmegnyilvánulását elfojtani igyekezett, sőt hatalmi erejének tudatában, akaratát belpolitikai életére is ráerőltette, és törvényei megváltoztatását is kiérszakolta.

Meg kell emlékeznünk a magyar élniakarás csodálatos eredményeiről is. Bethlen István magyar miniszterelnök a Népszövetségbe való felvétel elnyerése (1922. szeptember 18.) után kölcsönt kért, amit megfelelő garanciákkal meg is adtak a győztesek bankárai. A kölcsönvett összeg 250 millió aranykorona volt. A gazdasági élet vérkeringése mozgásba jött és a magyar szorgalom a győztesek uzsorakölcsön pénzén új ipart teremtett.

Pénzünk megszilárdítása idején jelenti Bethlen István bizalmas beszámolójában a kormányzónak, hogy a pénzügyi és belpolitikai konszolidáció alapjai le vannak rakva, a következő lépés a katonai kontroll lerázása és katonai fegyverzetünk kiépítése legyen: ezzel párhuzamosan mind fokozottabb külpolitikai erőfeszítéseket kell tennünk a kisentente szétrobbantására. A külpolitikai munka igazában csak egy év múlva kezdődhet. Bízott abban, hogy Trianont likvidálni tudjuk 4-5 év múlva. Az események sajnos nem igazolták ezt a jóslatot, de Magyarország kiléphetett a külpolitikai elszigeteltség állapotából.

A háború kimenetele a szláv imperializmus elől minden akadályt le döntött Közép-Európa a szovjet-orosz birodalom gyarmata lett, ami a nem-szláv magyaroknak a legmostohább sorsot eredményezte. Joggal jellemezzük a jelen állapotot Szupertrianon névvel.